

COMPETÈNCIES DIGITALS

SESSIÓ 2

Habilitats comunicatives i competències digitals.
24 i 25 de març, 2025

UAB Universitat Autònoma de Barcelona Servei de **Biblioteques**

Continguts

6. Col.laborar mitjançant tecnologies digitals

7. Gestió de la identitat digital

8. Creació de continguts digitals

9. Aplicacions informàtiques i entorns web

10. Els drets de propietat intel.lectual

6. Col.laborar mitjançant tecnologies digitals

Col.laborar mitjançant tecnologies digitals

Avantatges i inconvenients de la col.laboració digital

Eines col.laboratives digitals

Eines col.laboratives a la UAB

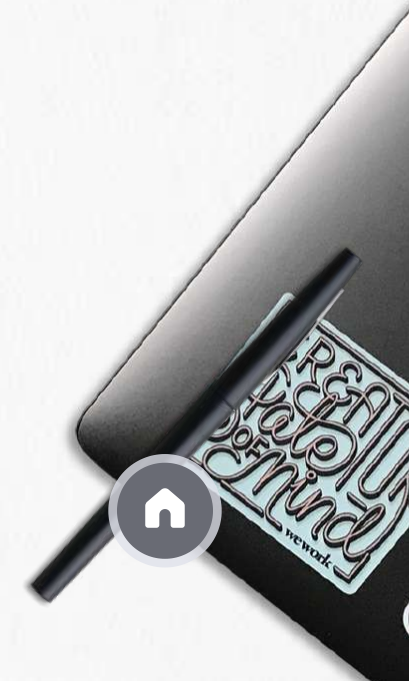
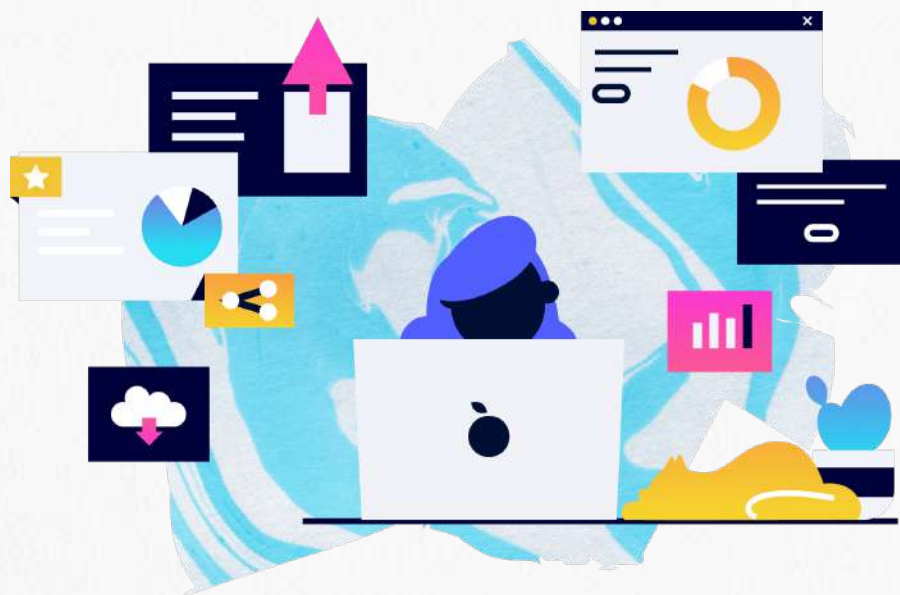

Per què col.laborar mitjançant tecnologies digitals?

- Pots treballar quan més et convingui i després compartir el treball fet.
- Pots editar continguts de forma conjunta al mateix temps que la resta de l'equip.
- No necessites desplaçar-te per coincidir al mateix lloc.
- Pots compartir continguts fàcilment i de forma ràpida.
- Pots comunicar-te de manera fàcil i immediata.

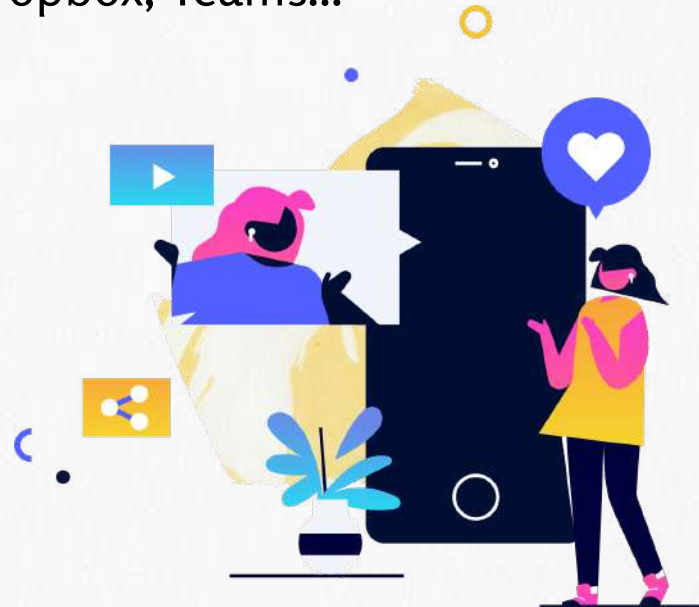
- En algun moment necessitaràs connexió a internet.
- Pot ser difícil captar l'expressió no verbal de les altres persones.

Algunes eines digitals

Pots col.laborar amb altres persones fent servir diferents tipus d'eines digitals:

- Xarxes socials: WhatsApp, Telegram...
- Eines al núvol: OneDrive, Google Drive, Dropbox, Teams...
- Wikis.
- Blogs.

Eines col.laboratives a la UAB

Disposeu d'un **entorn de col.laboració** que us permet gestionar la vostra bústia de correu electrònic, els vostres contactes, la vostra agenda i moltes altres eines de col.laboració (Microsoft Teams, Office d'escriptori, espai de disc al núvol (OneDrive)).

L'identificador per accedir al servei és **NIU@uab.cat**

Per a estudiants, l'adreça de correu és de l'estil **nom.cognom@autonoma.cat**

Més informació al web de la **DTIC**:

- Correu i eines de col.laboració
- Gestió de contrasenyes
- Programari
- Com em puc instal.lar l'Office?

Font de la informació: web DTIC UAB

Eines col.laboratives a la UAB

Accés a [Office 365](#): NIU@uab.cat i la contrasenya.

- Correu electrònic, agenda compartida i gestió de tasques amb **Outlook**.
- Creació i edició compartida de documents amb **Office (Word, Excel, PowerPoint)**.
- Emmagatzemament segur i compartició de fitxers a la xarxa amb **OneDrive**.
- Creació, organització i compartició de notes amb **OneNote**.
- Treball en equip, xats i videoconferències amb **Teams**.
- Creació i publicació de formularis amb **Forms**.
- Organització de tasques i altres elements basat en etiquetes amb **Planner**.
- **Novetat:** [assistent d' IA Copilot](#).

Aules informatitzades remotes

[Guacamole](#) és una eina que permet **accedir de manera remota** als equips de les aules i laboratoris informatitzats del Campus.

Amb aquest servei podeu **accedir al mateix entorn de treball** que utilitzeu habitualment a les aules i laboratoris docents, tant de Windows com de Linux. Disposareu de les mateixes característiques com si estiguéssiu presencialment, amb accés a tot el programari de l'aula i al control de l'equip.

Cal disposar d'un NIU actiu i paraula de pas.

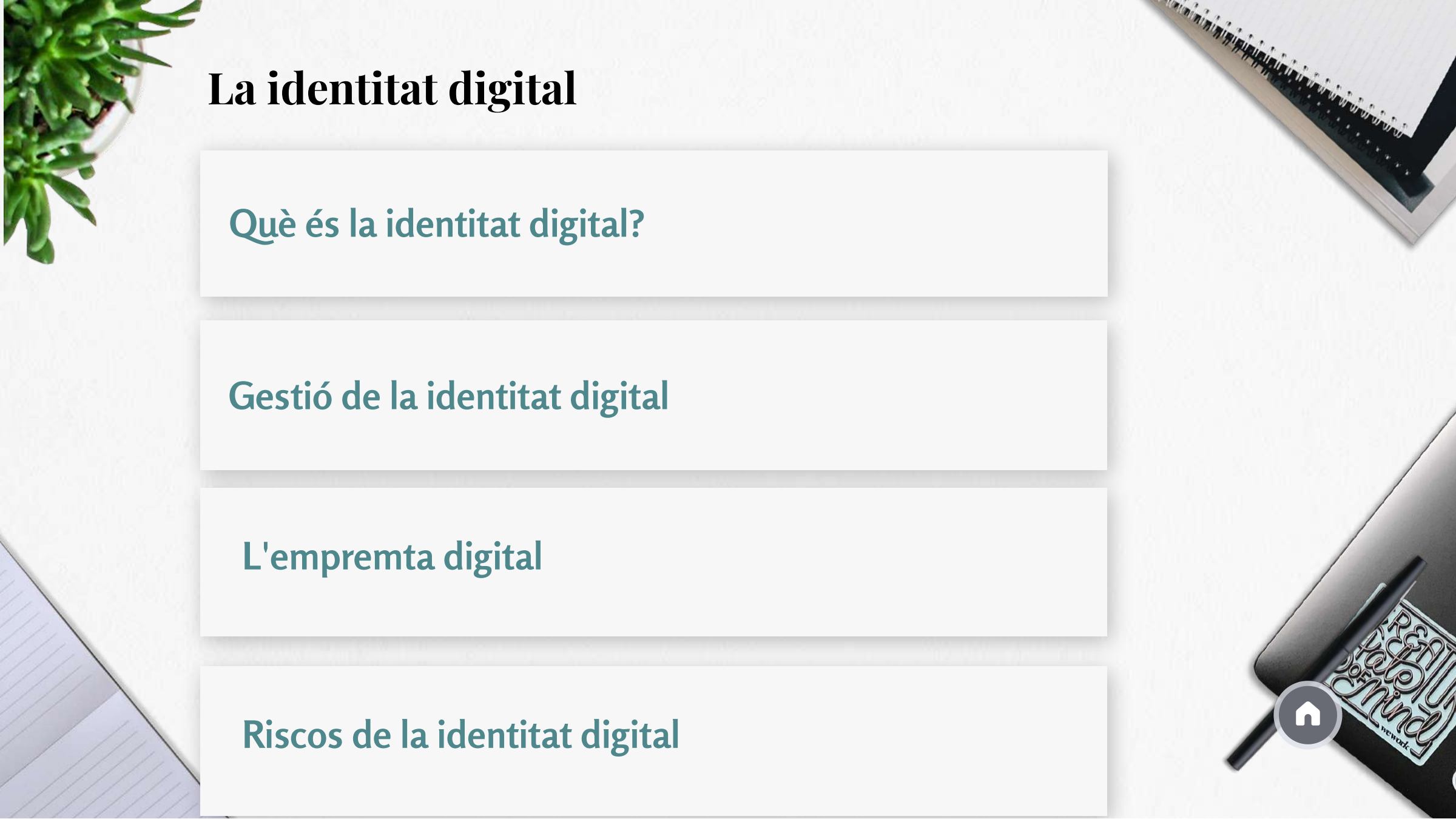
Disponibilitat del servei: de dilluns a divendres (períodes lectius)
Consulteu horaris al vostre centre.

7. Gestió de la identitat digital

La identitat digital

Què és la identitat digital?

Gestió de la identitat digital

L'empremta digital

Riscos de la identitat digital

Què és la identitat digital?

La identitat digital (ID) és la identitat d'una persona a Internet.

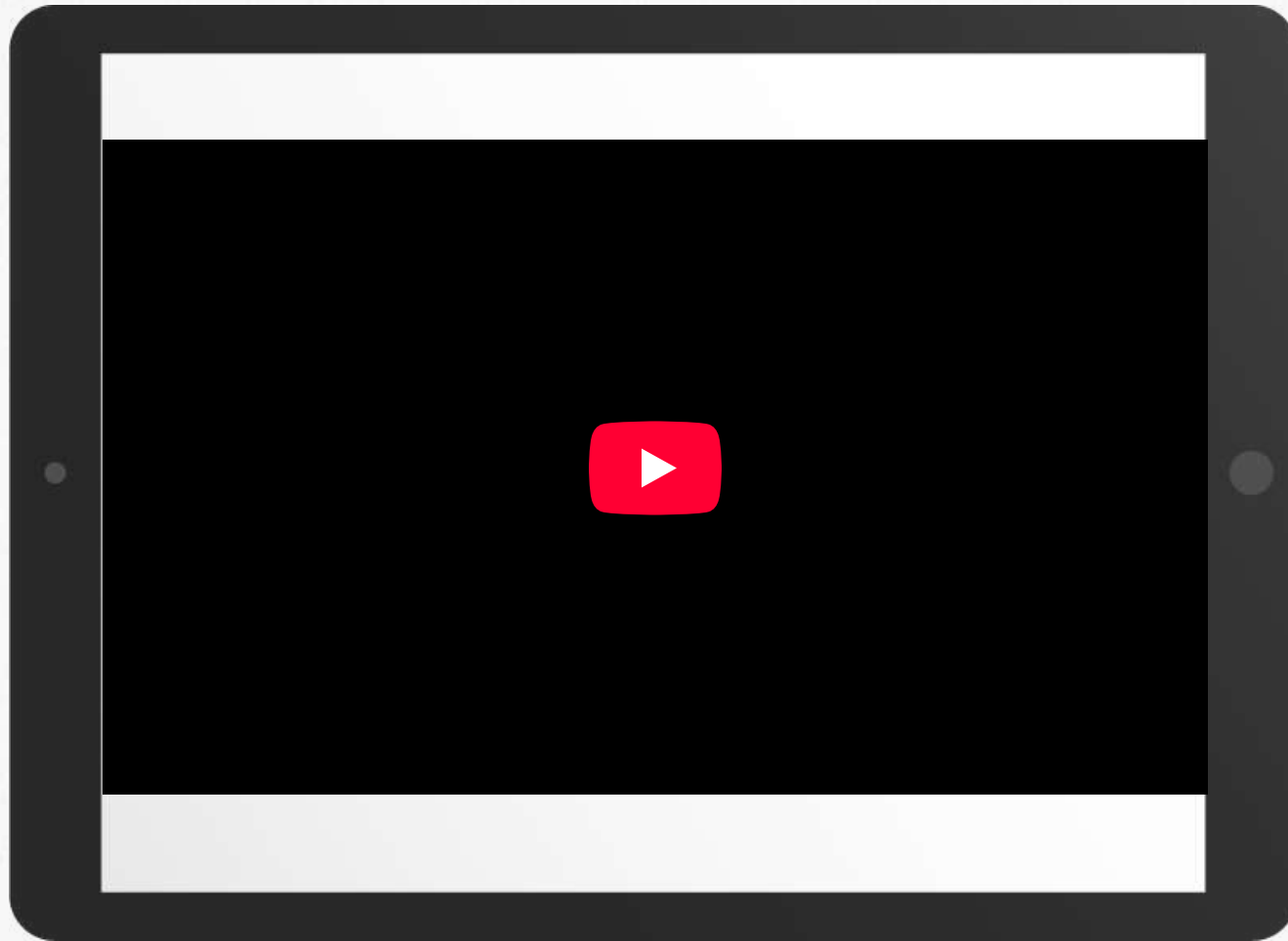
Inclou:

- Les nostres dades.
- Tot el que es publica sobre nosaltres a l'entorn online (comentaris, fotos, likes, tuits, etc).

Aquesta informació contribueix a la **forma com els altres ens veuen a la xarxa.**

Què és la identitat digital?

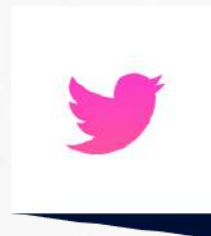

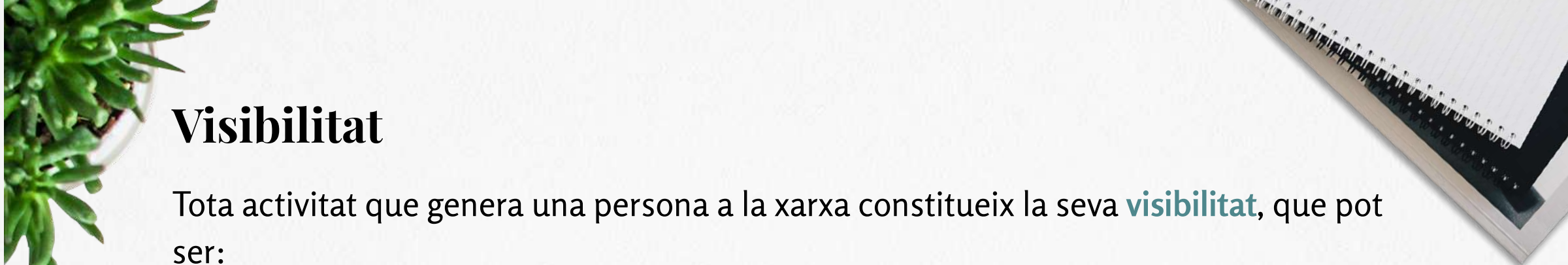
Oficina de Seguridad del Internauta (2020). Identidad digital. ¿Quiénes somos en la red? [Vídeo]. Youtube.
<https://youtu.be/rNmXiYY9iHA>

Eines per configurar la identitat digital

Disposes d'una sèrie d'eines gratuïtes i accessibles a la xarxa, mitjançant les quals qualsevol persona pot vertebrar la seva identitat digital:

- Blogs i microblogs.
- Pàgines web.
- Xarxes socials.
- Textos, fotografies i vídeos.
- Serveis de missatgeria i correu electrònic.

Visibilitat

Tota activitat que genera una persona a la xarxa constitueix la seva **visibilitat**, que pot ser:

- **Positiva o negativa.**
- **Autoconstruïda** per un mateix o fruit de referències o comentaris de **terceres persones**.

Com es pot mesurar la visibilitat d'una persona al món digital?

- Nombre de **visitants** al seu bloc, web o perfil.
- Nombre de **contactes o amics**; nombre de **seguidors**.
- Vegades que les seves publicacions són **reenviades o compartides**.
- Nombre de pàgines que **enllacen** les seves publicacions.

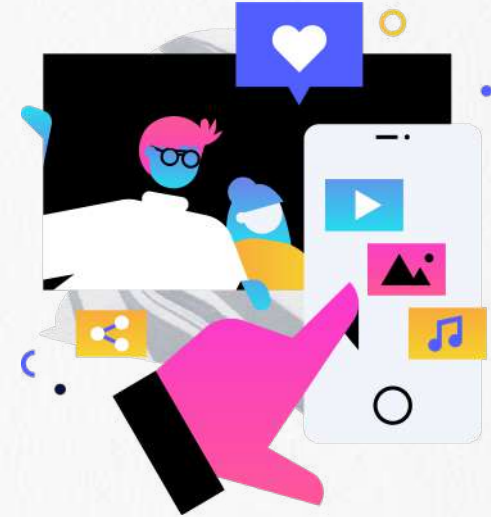
Reputació

Opinió que altres persones tenen d'una persona en concret.

- Tot el que es publica a la xarxa pot tenir **conseqüències sobre la imatge i la reputació** d'una persona.
- La reputació és un component clau de la nostra identitat, reflexa qui som i defineix com interactuem amb els altres.

Quins són els factors determinants en la reputació online?

- Les accions i el contingut **generat per nosaltres mateixos**.
- El contingut sobre nosaltres **generat per altres** i accessible a la xarxa.
- El contingut generat en l'àmbit de les **relacions socials a Internet**: comentaris a les xarxes socials, fòrums, blogs...

Privacitat

La **privacitat a internet** és el dret a determinar amb qui, com, quan i en quina mesura compartim les nostres dades personals.

Recomanacions:

- Triar bé **quines eines** fer servir en funció del que es vulgui fer i tenir en compte el grau de privacitat que permeten aquelles eines.
- Definir **quina informació personal** vols fer pública.
- Decidir **amb qui vols compartir** les teves dades personals.
- Revisar periòdicament els **permisos** que dones.

Què és l'empremta digital?

L'empremta digital és el rastre que deixes quan navegues i interactues a internet.

Es genera a través de l'activitat desenvolupada a:

- **Xarxes socials:** tots els "m'agrada", els enllaços que comparteixes, les visites que fas...
- **Visites i comentaris** a llocs web, blogs, cercadors...
- **Ús d'aplicacions** al teu mòbil i ordinador.

Totes les accions que duem a terme a la xarxa **queden registrades** i inclouen informacions com les publicacions, les cerques, els dispositius utilitzats, navegador, sistema operatiu, geolocalització...

Com gestionar l'empremta digital?

Xarxes socials:

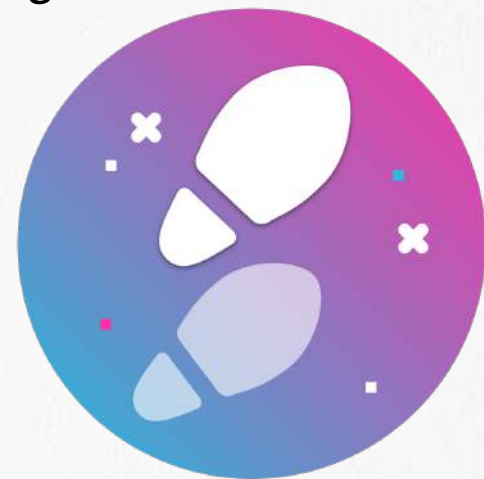
- Elimina tots els comptes de xarxes socials que no utilitzis.
- Revisa els ajustos de privacitat per controlar qui pot veure els continguts.

Activitat a webs, cercadors, blogs:

- Gestiona les teves cookies.
- Esborra l'historial periòdicament o navega en mode incògnit.

Ús de dispositius mòbils i aplicacions:

- Bloqueja rastrejadors de les aplicacions.
- Inhabilita les còpies de seguretat "al núvol", o esborra l'aplicació al teu dispositiu i torna-la a instal·lar per netejar la base de dades.

Riscos: robatori d'informació personal

Robatoris d'informació personal com:

- Contrasenyes.
- Números d'identificació.
- Números de targetes de crèdit.
- Dades de la seguretat social.

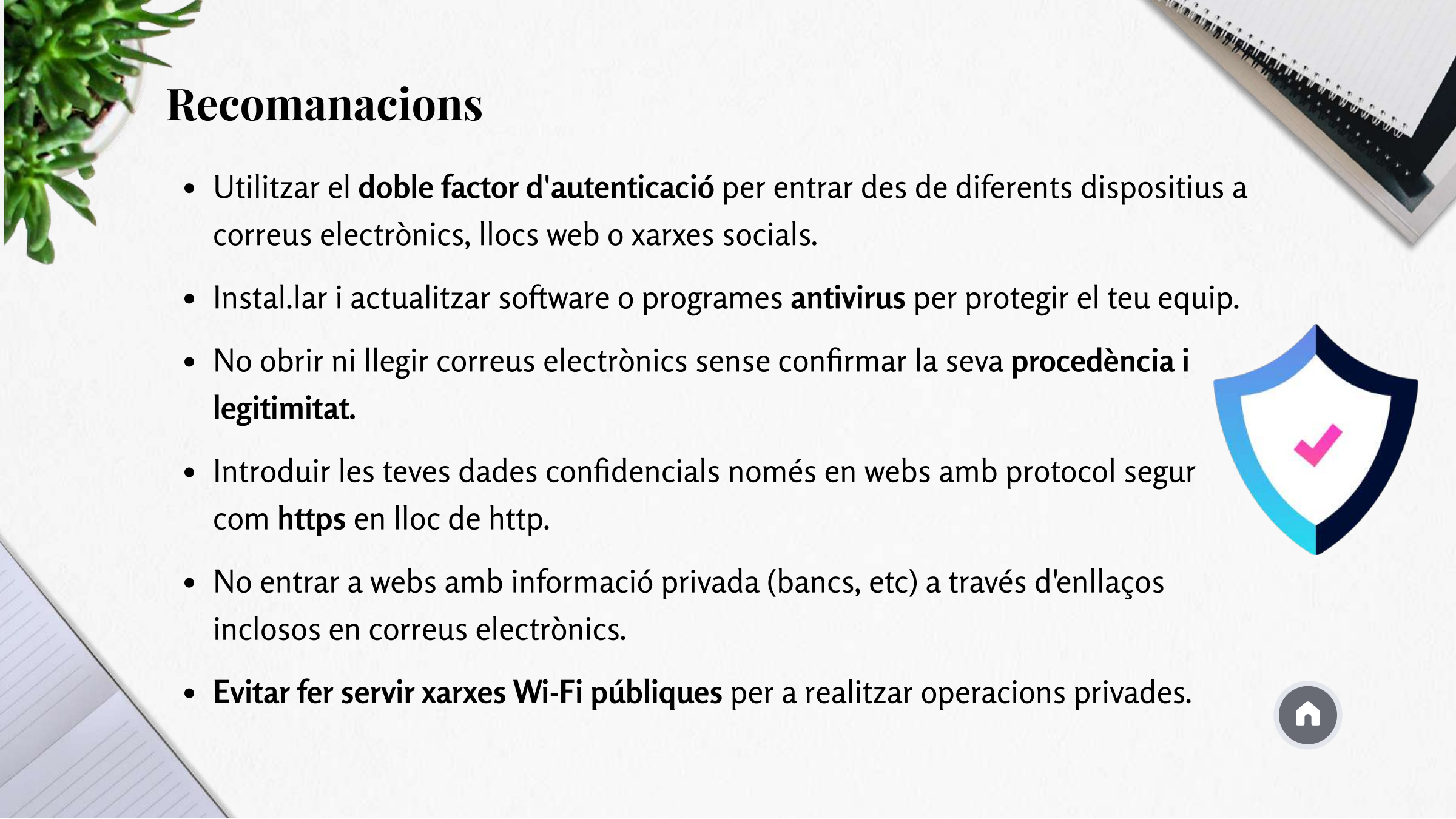
Amb la intenció d'**actuar de manera fraudulenta** en nom de la víctima.

Alguns mètodes:

- **Malware**
- **Phishing**
- **Spear phishing**

Si vols aprendre més sobre ciberseguretat: [Instituto Nacional de Ciberseguridad](https://www.instituto-nacional-de-ciberseguridad.es/)

Recomanacions

- Utilitzar el **doble factor d'autenticació** per entrar des de diferents dispositius a correus electrònics, llocs web o xarxes socials.
- Instal·lar i actualitzar software o programes **antivirus** per protegir el teu equip.
- No obrir ni llegir correus electrònics sense confirmar la seva **procedència i legitimitat**.
- Introduir les teves dades confidencials només en webs amb protocol segur com **https** en lloc de http.
- No entrar a webs amb informació privada (bancs, etc) a través d'enllaços inclosos en correus electrònics.
- **Evitar fer servir xarxes Wi-Fi públiques** per a realitzar operacions privades.

Riscos: alteració de la identitat digital

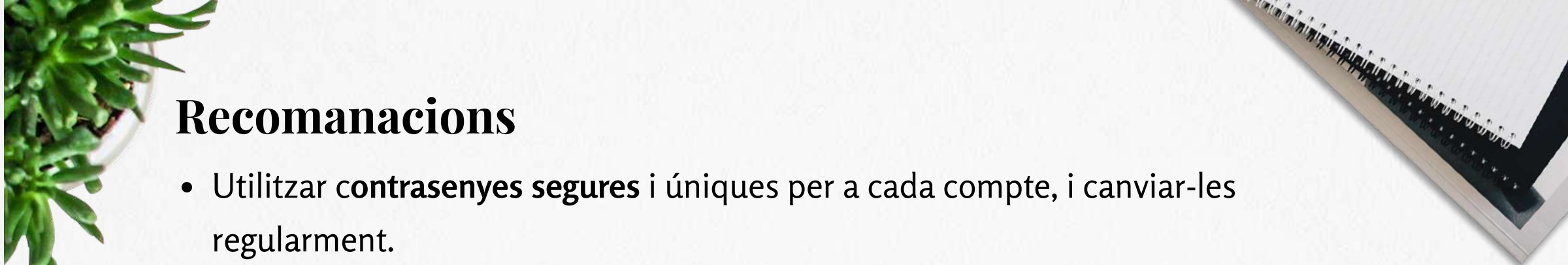
Riscos derivats d'una inadequada gestió de la identitat digital i la privacitat:

- **Suplantació d'identitat digital.**
- **Amenaces per a la privacitat:** els teus comentaris en mitjans socials, blogs, web, la informació que publiques poden ser utilitzades inadequadament per altres persones.
- **Amenaces a la reputació online:** la viralitat en la difusió de continguts dificulta el control de la informació personal per part del propietari. Risc de patir un atac a la nostra reputació.

Més informació: [INCIBE. Privacidad, identidad digital y reputación online](#)

Recomanacions

- Utilitzar **contrasenyes segures** i úniques per a cada compte, i canviar-les regularment.
- Configurar i revisar adequadament les **opcions de seguretat i privacitat**.
- **Limitar el que es comparteix** a les xarxes socials.
- **Limitar l'ús de dades de localització** a les aplicacions estrictament necessàries.
- **Tancar els comptes** que no s'utilitzen i **tancar la sessió** al perfil o servei en finalitzar l'ús.
- **Revisar periòdicament** els perfils actius.
- Concedir accés només a les **aplicacions de tercers que siguin de confiança**.

Google Dorks

Google Dorks o *Dorking*, també conegut com Google *Hacking* és una tècnica que consisteix a aplicar la cerca avançada de Google per aconseguir trobar a Internet informació concreta a base d'anar filtrant els resultats amb operadors coneguts com a **Dorks**.

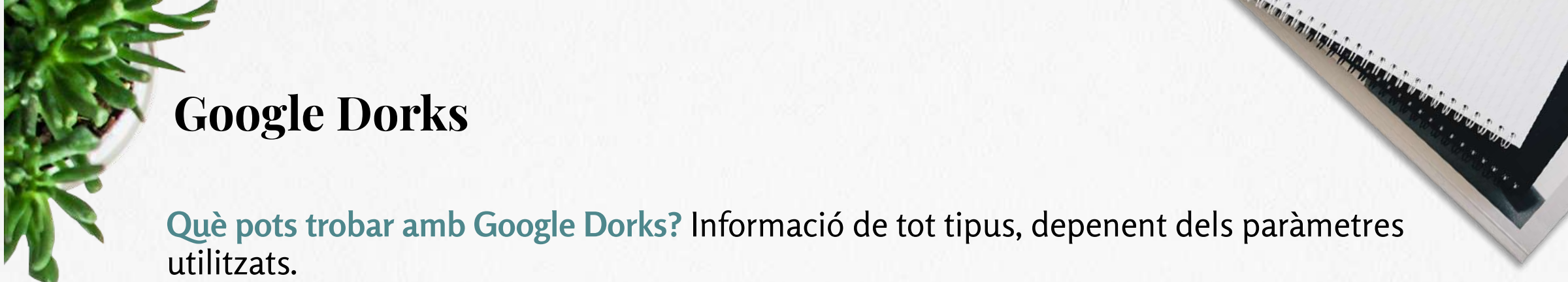
Dorks: símbols que especifiquen una condició.

Per exemple, si posem al nostre text de cerca les dobles cometes (“text”), cercarà informació que coincideixi exactament amb el text.

Quina utilitat pot tenir?

- Saber si informació personal pròpia està exposada a pàgines web.
- Trobar documents i informació específica.

Google Dorks

Què pots trobar amb Google Dorks? Informació de tot tipus, depenent dels paràmetres utilitzats.

Exemples: credencials (usuaris i contrasenyes dels teus comptes), contingut audiovisual (fotos i vídeos), documentació sensible (DNI, números de telèfon, altres carnets), adreces de correus electrònics, etc

És legal utilitzar Google Dorks? Sí, ja que tota la informació que pots trobar quan fas les cerques, és informació pública, és a dir, està exposada i publicada a Internet bé sigui conscient o inconscientment per tu mateix o fins i tot per terceres parts.

Però: cal tenir clar que la informació que estàs buscant no l'has d'utilitzar per perjudicar d'altres persones o per a finalitats poc ètiques.

Què diu internet sobre tu?

Tot el que hakis publicat alguna vegada a la Web queda gravat i disponible per a qualsevol persona que vulgui buscar informació sobre tu.

Què és fer *egosurfing*?

Consisteix en **utilitzar les xarxes socials i els cercadors d'internet**, com Google, per a localitzar **informació sobre nosaltres mateixos** a pàgines webs i d'altres plataformes.

Si vols tenir una idea de la teva identitat digital, cerca el teu nom i cognoms a Google i descobreix el que diu la web sobre tu:

Recorda que has de posar al cercador el teu nom i cognoms entre cometes: "Nom Cognom1 Cognom2"

Més informació: [Egosurfing: ¿Qué información hay sobre mí en Internet?](#) (INCIBE)

8. Creació de continguts digitals

Creació de continguts digitals

Continguts digitals: què són i quins tipus hi ha

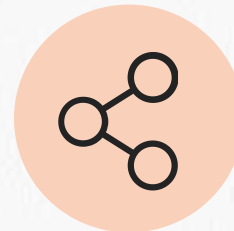
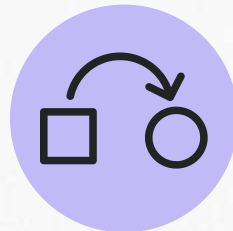
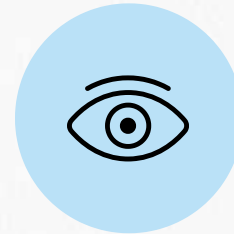
Eines per elaborar continguts digitals

Modificar i integrar continguts

Què és un contingut digital?

Un contingut digital és tota la informació que es pot:

- ✓ crear
- ✓ visualitzar
- ✓ distribuir
- ✓ modificar
- ✓ preservar

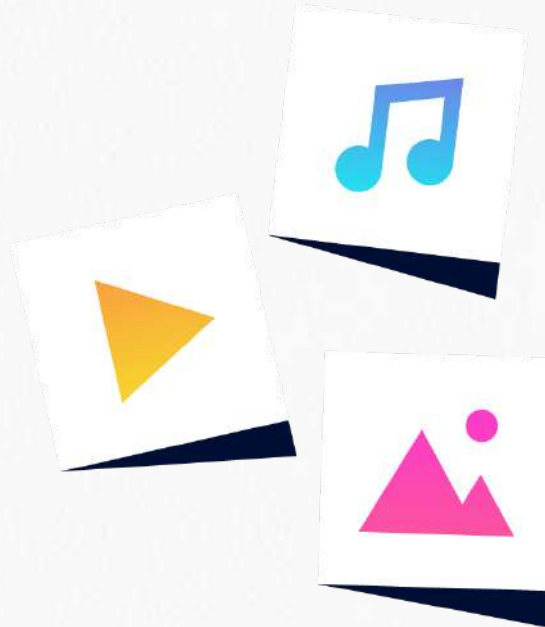
en un **dispositiu electrònic digital**

Tipus de continguts digitals

Podem trobar continguts digitals que utilitzen:

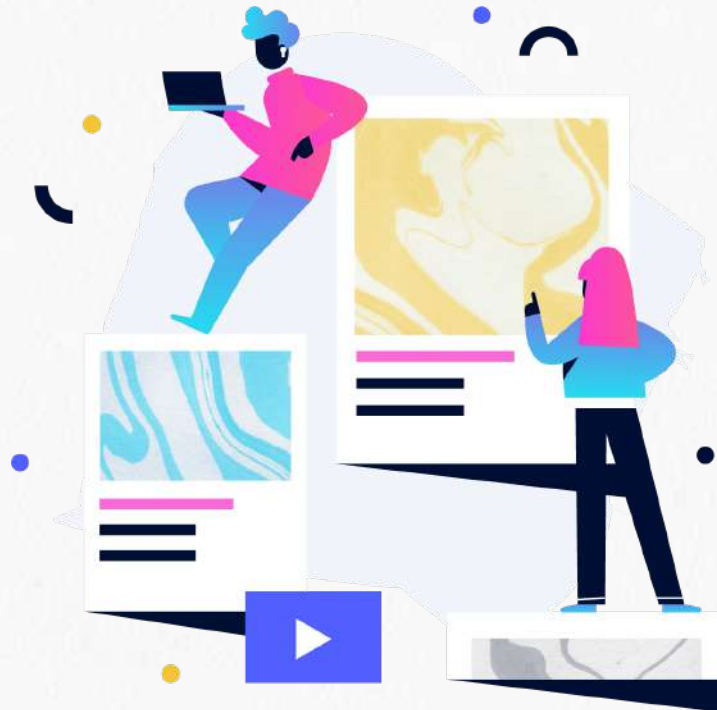
- ✓ Textos
- ✓ Imatges estàtiques
- ✓ Imatges dinàmiques
- ✓ Audios
- ✓ Combinacions:
presentacions, vídeos...

Textos

Present habitualment: gairebé sempre existeix algun text, probablement combinat amb algun altre tipus de contingut digital.

Funció: explicar/informar.

Imatges estàtiques

Permeten:

- Afegir un aspecte més visual.
- Atraure l'atenció.
- Clarificar algun concepte.
- Reforçar el text.
- Aconseguir més retroacció a xarxes socials.

Exemples d'ús:

- Il·lustracions a webs, blogs...
- Presentacions.
- Infografies.
- Mapes mentals.
- Publicacions en xarxes socials.

Imatges dinàmiques: vídeo

Permeten:

- Múltiples formats.
- Contingut més visual.
- Més dinamisme.
- Formal o informal.
- Augmentar interacció.
- Ajudar a comunicar i divulgar.
- Més temps de retenció de les persones (en blocs, webs o xarxes).

Exemples d'ús:

- Webinars.
- Entrevistes.
- Tutorials.
- Vídeos curts a xarxes socials.

Audio

Permeten:

- Jugar amb la modulació de la veu.
- Facilitat de creació.
- El receptor no ha d'estar atent a la pantalla.

Principal aplicació: podcasts

- Forma molt entretinguda de transmetre la informació.
- Disponible en webs, blogs, iTunes, Spotify.
- Consumible en qualsevol moment.
- Formats diversos.
- Poden augmentar la retenció a una web.

Com triar el tipus de contingut digital

Cal establir:

- El **tipus d'informació**: què vols comunicar?

- La **finalitat**: què pretens aconseguir?

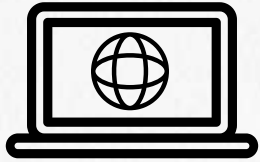
- El **públic o receptor**: a qui va dirigit?

- El **canal**: per on es difondrà la informació?

Obtenir les eines per crear continguts

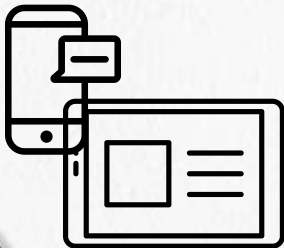
Online: es poden crear molts continguts online.

- Possibilitat d'ajustar-se a plans gratuïts.
- Necessitat de registrar-se.

Software: segons les necessitats potser cal instal·lar algun programa.

- Comprovar primer els programes ja instal·lats a l'ordinador.
- Programes gratuïts i versions gratuïtes de prova.

Aplicacions: fent servir el mòbil o tablet.

- Necessitat de descarregar-les al mòbil o tablet.
- Necessitat de registrar-se.

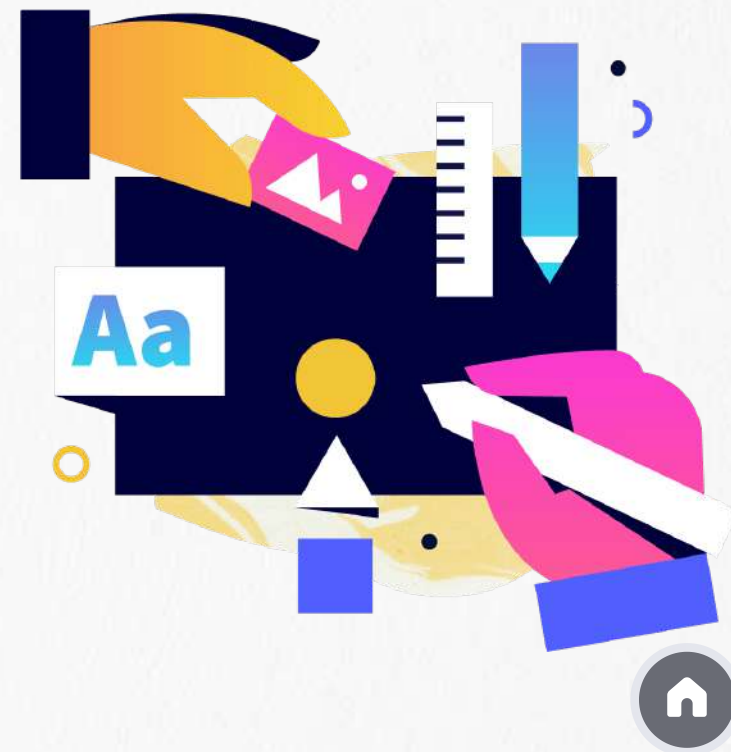
Exemples d'eines per crear continguts digitals

Presentacions:

- Microsoft Power Point
- Google Slides
- Genially
- Mentimeter
- Prezi

Infografies i altres materials gràfics:

- Genially
- Canva
- Snappa
- Piktochart
- Thinglink

Exemples d'eines per crear continguts digitals

Diagrames i dades:

- GoConqr [🔗](#)
- Flourish [🔗](#)
- Draw.io [🔗](#)
- Creately [🔗](#)
- Chartblocks [🔗](#)
- Cmap [🔗](#)
- Thinglink [🔗](#)

Vídeo:

- Microsoft Stream [🔗](#)
- iMovie (iOs) [🔗](#)
- Powtoon [🔗](#)
- Renderforest [🔗](#)
- Monosnap [🔗](#)
- OBS Studio [🔗](#)
- Screencastify [🔗](#)

Audio:

- Recordpad [🔗](#)
- Wavepad [🔗](#)

Practiquem! Canva

1. Accedeix a:
<https://www.canva.com/>
2. Registra't.
3. Tria perfil d'estudiant.
4. Explora els diferents formats i plantilles que t'ofereix.
5. Prova: crear una imatge amb IA i compartir-la al grup de Teams del curs.

¿Para qué vas a usar Canva?

Cuéntanoslo para ofrecerte una página de inicio más a tu gusto.

Docente

Pequeña empresa

Organización sin ánimo de lucro o beneficencia

Estudiante

Uso personal

Empresa grande

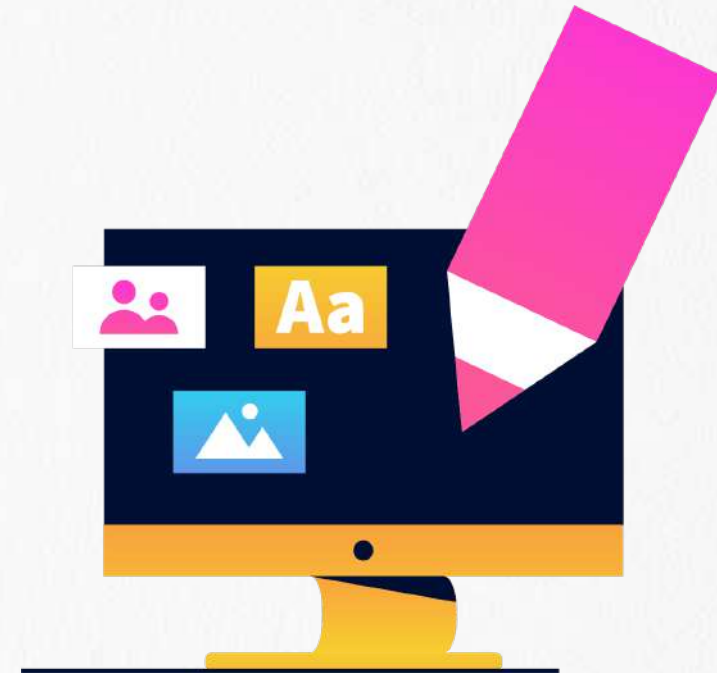
Modificar continguts digitals

Cal ser conscient de la necessitat de revisar i adaptar continguts ja creats:

- Revisió i correcció de possibles errors.
- Actualització d'informació.
- Adaptació a un altre context o canal.
- Ús d'un fragment com a contingut digital amb **entitat pròpia**.
- Integració en altres continguts o coneixements.

Si s'incorporen continguts ja creats per altres persones cal tenir en compte **drets d'autor**.

Integrar continguts digitals

Es poden integrar continguts digitals en:

- Blogs.
- Webs.
- Presentacions acadèmiques o laborals.
- Xarxes socials.

Tenir en compte els drets d'autor.

Conclusions i bones pràctiques

Decidir el tipus de contingut

Tria el tipus de contingut segons quina sigui la seva finalitat, públic i canal.

Sel.leccionar i obtenir les eines adequades

Tria l'eina o eines necessàries i busca la manera d'aconseguir-les (online, instal.lar, app).

Modificar els continguts

Revisa i adapta els continguts ja creats per corregir-los i actualitzar-los o per ampliar a nous formats.

Integrar els continguts

Incorpora els teus continguts a blogs, webs, presentacions o xarxes socials.

9. Aplicacions informàtiques i entorns web

Aplicacions informàtiques i entorns Web

Programes informàtics i sistemes operatius

Configuració bàsica

Pàgines web i llocs web

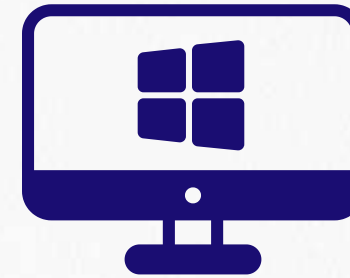
Què és un programa informàtic?

- Seqüència d'instruccions o ordres basades en un llenguatge específic i estandaritzat (**llenguatge de programació**).
- El dispositiu informàtic (ordinador, mòbil...) les interpreta per executar una acció determinada.

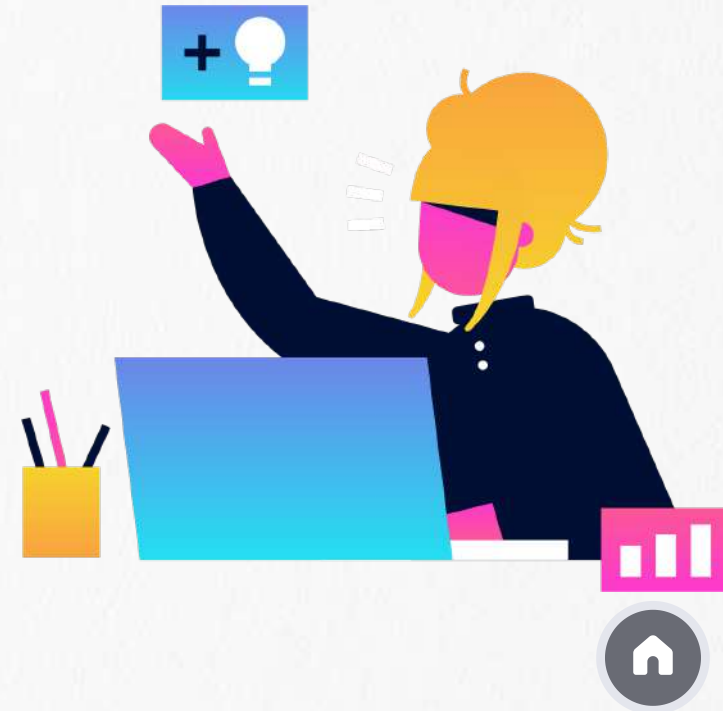
Què és un sistema operatiu?

- **Conjunt de programes** que gestiona els recursos d'un sistema informàtic (*hardware*) i proveeix serveis bàsics als programes d'aplicació (*software*).
- Tant els ordinadors com els dispositius mòbils tenen sistemes operatius per funcionar.

Configuració bàsica

- **Configuració:** conjunt de dades que determina el valor d'algunes variables d'un programa informàtic o d'un sistema operatiu.
- Generalment es carreguen durant l'**inici** del dispositiu i en alguns casos és necessari reiniciar-lo per poder veure els canvis.
- La configuració del sistema operatiu es guarda en **fitxers** (emmagatzemats al propi dispositiu).

Configuració predeterminada

- És escollida per l'equip que desenvolupa el sistema operatiu
- Sol adaptar-se al major nombre possible de persones usuàries
- La configuració del sistema operatiu es guarda en fitxers (emmagatzemats al propi dispositiu).

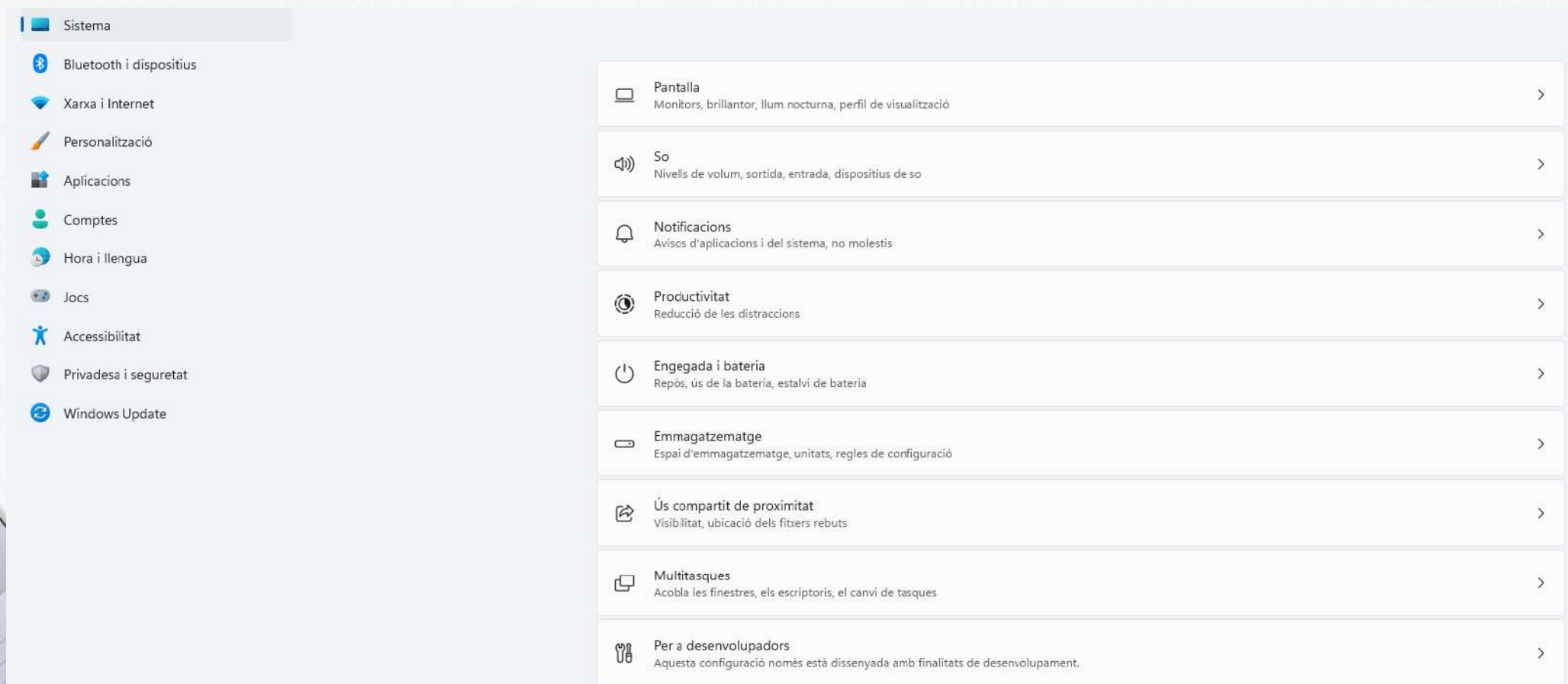

Aprendre a modificar algunes opcions et permetrà personalitzar el teu entorn de treball

Configuració d'un dispositiu

Entorn de treball de Windows

Configuració d'un dispositiu

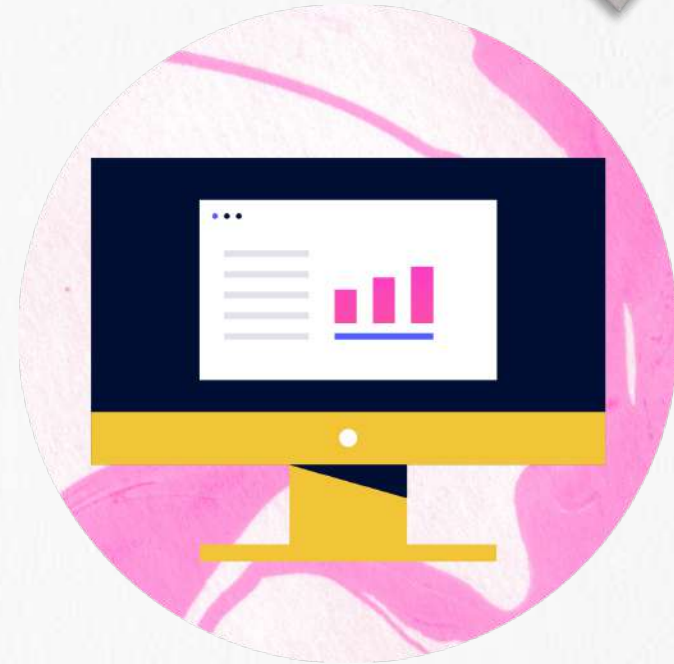
Alguns paràmetres que es poden personalitzar:

- **Personalització:** fons, pantalla de bloqueig, colors...
- **Xarxa i internet:** Wi-Fi, VPN...
- **Hora i llengua:** regió, data...
- **Privacitat:** ubicació, càmera, micròfon...
- **Comptes:** correu electrònic, sincronitzar treball...
- **Aplicacions:** desinstal·lar, característiques opcionals...

Configuració d'un programa

- Generalment es carrega durant l'inici del programa.
- Normalment els programes utilitzen **fitxers** (emmagatzemats a l'ordinador) per guardar la seva configuració, però també poden fer servir bases de dades.
- Gairebé qualsevol programa o aplicació ofereix la possibilitat de **modificar la configuració predeterminada** i personalitzar-la segons les nostres necessitats.
- Sol estar accessible des de la pestanya **Arxiu** i sota el nom **Opcions, Preferències o Ajustos**.

Configuració d'un navegador

- Un navegador és un software, aplicació o programa que permet l'accés a la web, interpretant la informació de diferents tipus d'arxiu per a què puguin ser visualitzats.
- **Navegadors més habituals:** Chrome, Firefox, Edge, Explorer, Safari...
- Podràs configurar-los segons les teves preferències.

Configuració d'un navegador

Normalment cal accedir primer a una icona tipus:

Es poden gestionar temes com:

- Llengua.
- Privacitat.
- Extensions.
- Marcadors.
- Historial.
- Descàrregues.
- ...

Entorns web

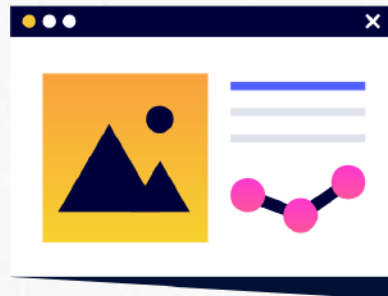
PÀGINA WEB

Document digital complex
visualitzable en un navegador web.

LLOC WEB

Col.lecció de pàgines web relacionades i
estructurades segons una jerarquia, servida
per un únic domini d'internet.

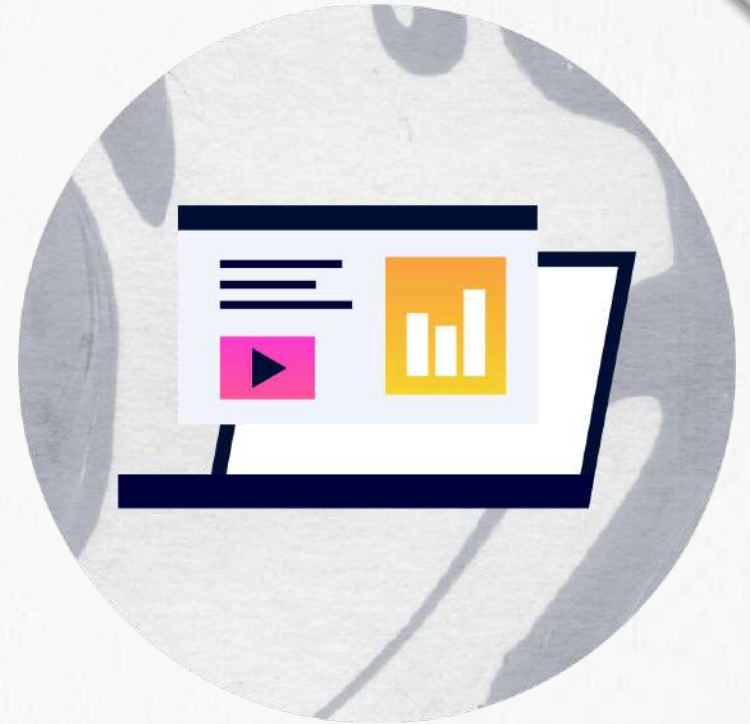

Totes les pàgines web són accessibles mitjançant una adreça única **url** (**Uniform Resource Locator**): **domini/nom-pàgina**

Pàgines i llocs web

- Poden contenir: **text, audio, vídeo, enllaços imatges** i altres continguts.
- Adaptades a la **World Wide Web (WWW, W3 o la Web)**: sistema interconnectat de pàgines web públiques accessibles a través d'Internet.
- Les pàgines poden ser visualitzades mitjançant un **navegador web**.

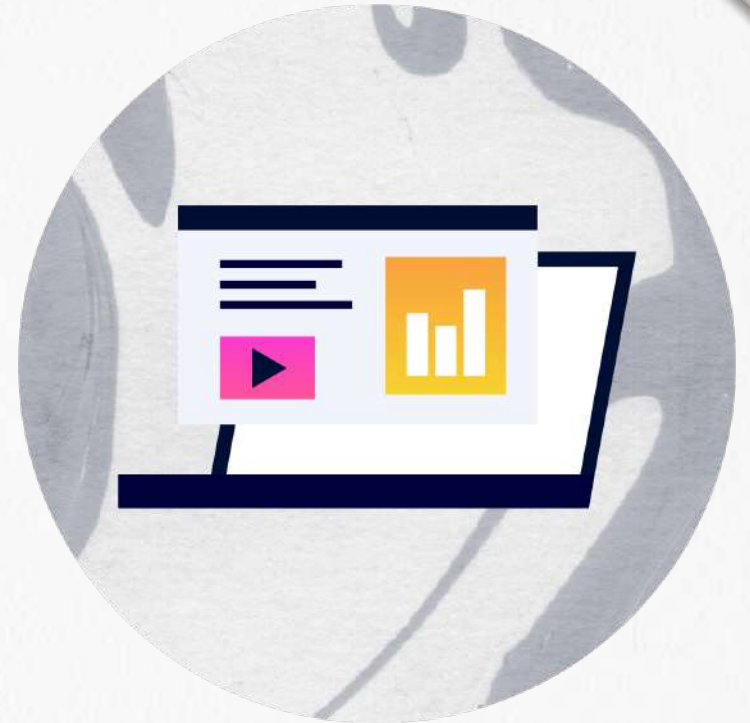

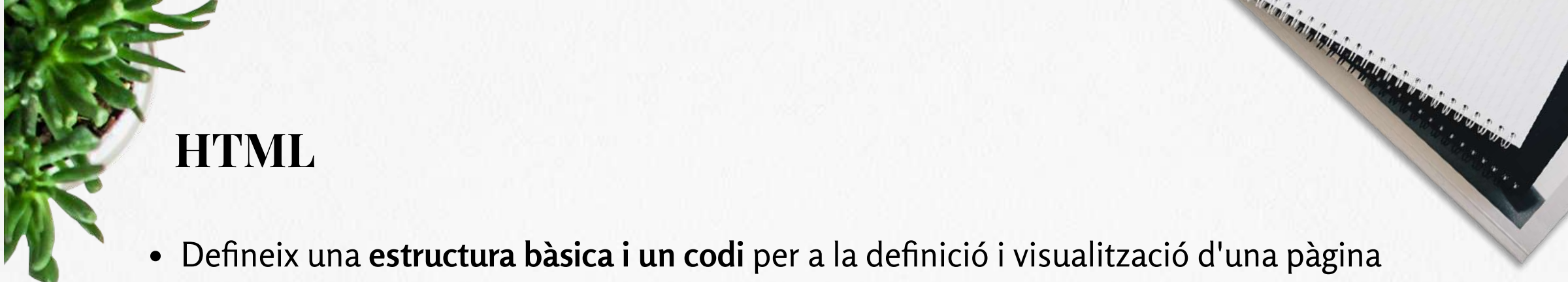
La Web no és el mateix que Internet: la Web és una de les moltes aplicacions construïdes sobre Internet.

Pàgines i llocs web

- Escrites en llenguatge **HTML** (*HyperText Markup Language*): proporciona la informació de la pàgina.
- Poden incloure altres elements, com:
 - ✓ **Fulles d'estil en cascada (CSS, SCSS)**: informació sobre l'estil de la pàgina o del lloc.
 - ✓ **Scripts**: afegeixen elements dinàmics.

HTML

- Defineix una **estructura bàsica i un codi** per a la definició i visualització d'una pàgina web.
- És un estàndar a càrrec del **World Wide Web Consortium (W3C)**

permet que qualsevol navegador actualitzat interpreti una pàgina de la mateixa manera

W3C (<https://www.w3.org/>). Organització dedicada a l'estandarització de gairebé totes les tecnologies lligades al web.

HTML

- Llenguatge d'hipertext que utilitza marcadors (elements): són etiquetes amb o sense contingut. Normalment necessitem una **etiqueta inicial** `<>` (ex: `<p>` i una **etiqueta final** `</>` (ex: `</p>`):

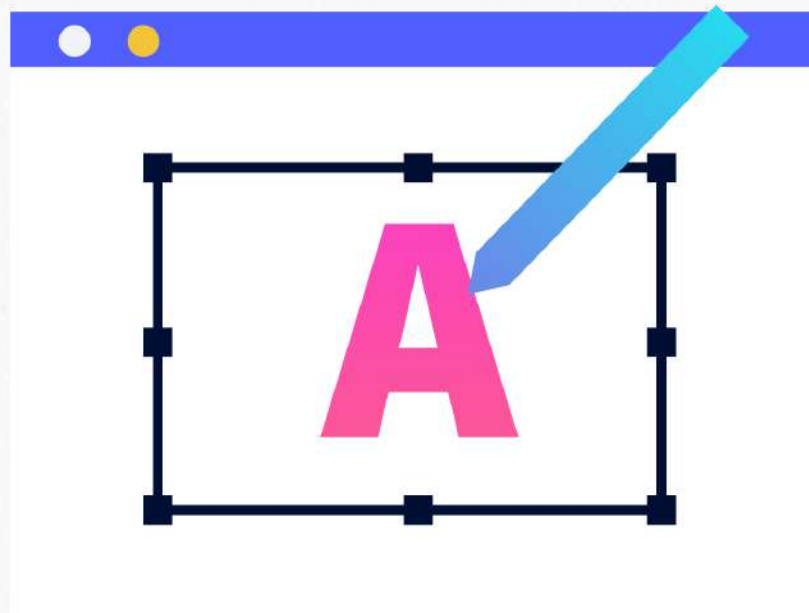

- Conté només text: si incluïm un element extern (imatge, url...), ho fem referenciant la seva ubicació de manera textual.
- El navegador ho interpreta per construir la pàgina.

Eines per crear pàgines web

- WordPress [!\[\]\(2dbb80bd2ba76e2d52ef484eaf43cf38_img.jpg\)](#)
- Wix [!\[\]\(96f5ad0c8caaa2a7bf5728202976d505_img.jpg\)](#)
- Google Sites [!\[\]\(f597548570058aa583ce23d36329d65d_img.jpg\)](#)
- Squarespace [!\[\]\(83baa85b186f1bdb5a126a68b47ad02e_img.jpg\)](#)
- Hostinger [!\[\]\(e996ff25e3955eaf212c1b2583797f14_img.jpg\)](#)
- Canva [!\[\]\(154f8ec7a57a3b72ae4f49b4efbd1699_img.jpg\)](#)

Web del Servei de Biblioteques UAB

www.uab.cat/ca/biblioteques

- Adreces i contacte
- Cercador (catàleg) i "El meu compte"
- Horaris
- Reserva d'espais
- Accés a la biblioteca digital
- Formació
- Guies temàtiques

10. Els drets de propietat intel.lectual

Els drets de propietat intel.lectual

Els drets d'autor

Copyright, Domini Públic i llicències Creative Commons

Què puc incorporar al meu treball? Com?

El plagi

Què són els drets d'autor?

Els **drets d'autor** es defineixen com el conjunt de drets d'una persona física sobre la seva obra (una creació humana original) de naturalesa literària, artística o científica expressades per qualsevol mitjà o suport.

- Quan un **autor/creador** crea una obra adquireix **automàticament uns drets** sobre aquesta.
- La llei fa que l'autor pugui obtenir uns **beneficis pel seu treball intel·lectual** i la seva aportació a la cultura en general, durant un temps limitat.
- **Cal respectar aquests drets**, encara que l'obra es trobi de forma lliure per Internet en qualsevol format: fotografia, article, etc.

La disponibilitat d'una obra a Internet **NO** implica l'absència de drets!

Què són els drets d'autor?

La normativa que descriu, regula i protegeix els drets d'autor a Espanya és la

Llei de Propietat Intel·lectual

I en pots llegir el text al

Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, regularizando, aclarando y armonizando las disposiciones legales vigentes sobre la materia.

Tipus de drets

Distingim entre 2 tipus de drets:

Drets morals

Són drets

INTRANSFERIBLES

Protegeixen la identitat
i la reputació de l'autor

Drets patrimonials

Són drets

TRANSFERIBLES

Tenen una durada limitada:
70 anys des de la mort de
l'autor

Tipus de drets

Drets morals

Paternitat

Modificació

Integritat

Accés

Divulgació

Retirada

Són drets **INTRANSFERIBLES**
Protegeixen la identitat i la reputació de l'autor

Tipus de drets

Drets patrimonials o d'explotació

Reproducció

+

Distribució

+

Comunicació

+

Transformació

+

Són drets **TRANSFERIBLES**

i

Tenen una durada limitada: 70 anys des de la mort de l'autor

Què és el copyright?

Copyright és la fórmula anglosaxona que s'utilitza per **designar els drets patrimonials o d'explotació d'una obra.**

Quan veiem el símbol © associat a un nom, ens està indicant qui és el titular o titulars dels drets d'explotació d'aquella obra.

Dos exemples de menció del copyright: un llibre i un DVD.

BARCELONA BOMBARDEJADA

Col·lecció Catalunya Desapareguda

Primera edició: febrer del 2020

© dels textos: Mireia Capdevila Candell

© del pròleg: Francesc Vilanova Vila-Abadal

© de les fotografies: diversos autors

© de l'edició: Editorial Efadós

© de la col·lecció Catalunya Desapareguda: Editorial Efadós

DOS EN LA CARRETERA (TWO FOR THE ROAD)
© MCMLXVI BY STANLEY DONEN FILMS INC. AND TWENTIETH CENTURY-FOX FILM CORPORATION.
Todos los derechos reservados.

VERSION REMASTERIZADA DIGITALMENTE

IDIOMAS

CASTELLANO 2.0
INGLES 2.0

SUBTITULOS

CASTELLANO
INGLES

Color
Año de
producción:
1967

ICAA Nº: 82386
Apta todos los públicos

Dep.Legal:
M-45146-2006

Dur. aprox. película:
106 mins.

CASTELLANO
5.1

Formato original: 16:9

Normalment, encara que no necessàriament, el símbol © va seguit de l'expressió "**Tots els drets reservats**", com podem veure als crèdits d'aquesta pel·lícula en DVD.

El domini públic

El **domini públic** és la situació en què queden les obres literàries, artístiques o científiques **una vegada han caducat els seus drets d'explotació**.

Els drets d'explotació es mantenen **fins a 70 anys després de la mort de l'autor**.

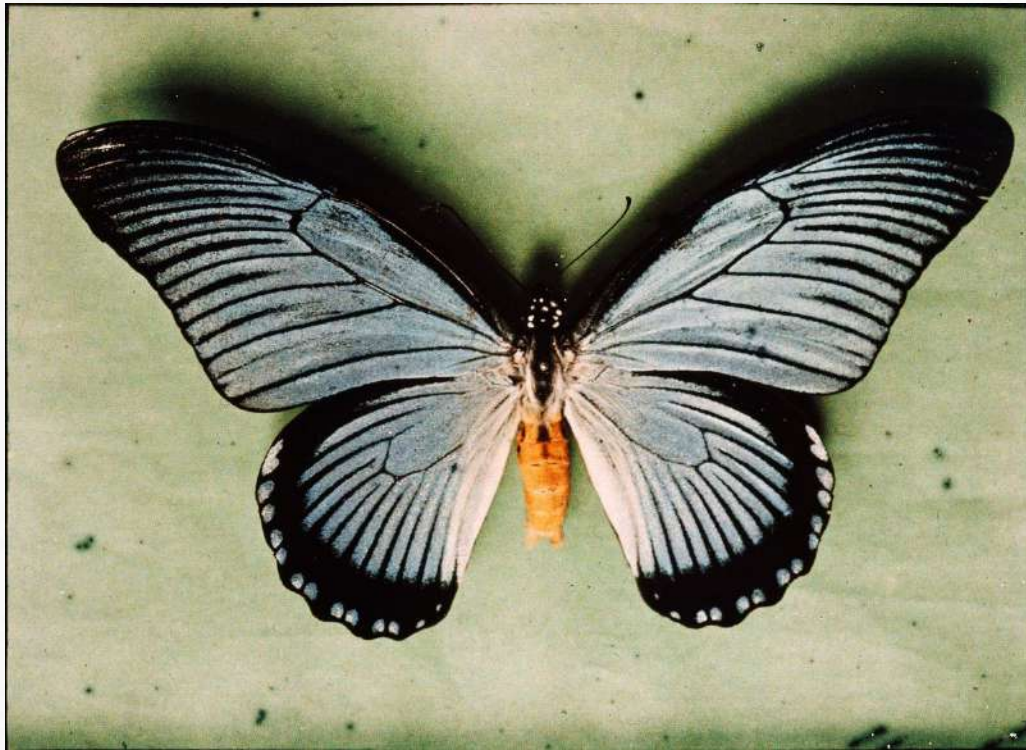
Després, l'obra **passa a domini públic** i pot ser utilitzada totalment o parcialment (**sempre citant la font i l'autoria!**) sense haver de demanar permís.

No cal demanar permís per utilitzar les obres en domini públic

Exemple d'obra en domini públic

PD Public Domain

Citació proporcionada per la font (Europeana):
Lumières-autokrom. Fjäril (Batavia) Riksmuseet Prof. Sjöstedt. Fotograferad i sept. 1912 med f/11,
7 sek. exponering. por Jäderström, John - Museo Nacional de Ciencia y Tecnología, Sweden -
Public Domain.

https://www.europeana.eu/es/item/916118/S_TEK_photo_TEKA0024063

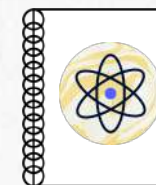
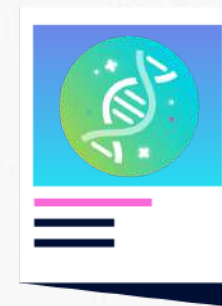

Com respectar els drets d'autor?

Cal **citar** les fonts consultades, per tal de:

- Reconèixer el treball dels altres.
- Documentar la recerca realitzada.

Cal citar **tot el material** emprat:

- Textos: llibres, articles, tesis, etc.
- Imatges: il·lustracions, fotografies, gràfics, mapes, vídeos, etc.
- Música, sons, etc.

Tens dubtes sobre els drets d'autor?

Consulta el

Web de propietat intel·lectual i accés obert de la UAB

UAB Universitat Autònoma
de Barcelona

Propietat Intel·lectual i Accés Obert

Resoleu els vostres dubtes

Què són les llicències Creative Commons?

Creative Commons és una corporació sense ànim de lucre que ofereix unes **llicències** obertes perquè els autors, conservant els seus drets, expressin els usos permesos de les seves obres.

És a dir, mitjançant les llicències **Creative Commons**, els autors faciliten al públic en general l'accés a les seves obres, indicant **quins usos se'n poden fer i sota quines condicions**, sense necessitat de demanar permís a l'autor ni haver de pagar.

<https://creativecommons.org/>

Què són les llicències Creative Commons?

Les llicències permeten a l'autor indicar als usuaris els **usos permesos** de les seves obres:

BY

RECONeixEMENT

Has de reconèixer l'autoria de manera apropiada, proporcionar un enllaç a la llicència i indicar si has fet algun canvi.

NC

NO COMERCIAL

No pots fer un ús comercial de l'obra derivada.

SA

COMPARTIR IGUAL

Si remescles, transformes o crees a partir del material, has de difondre la teva creació amb la mateixa llicència que l'obra original.

ND

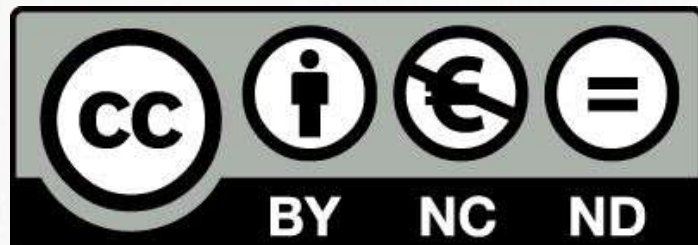
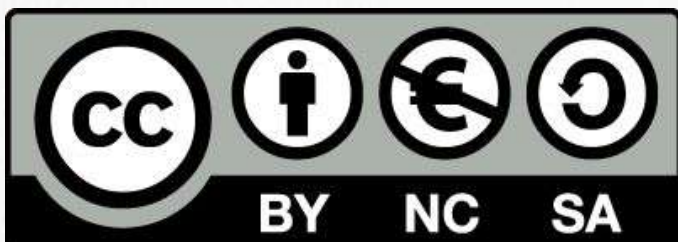
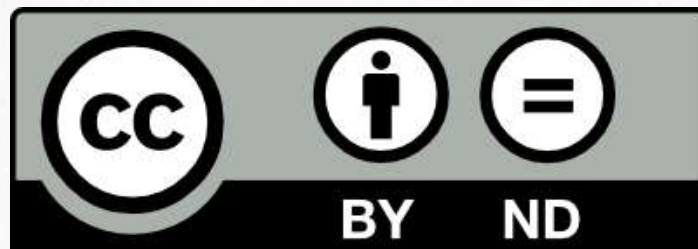
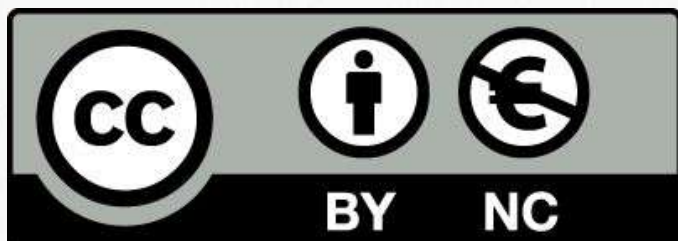
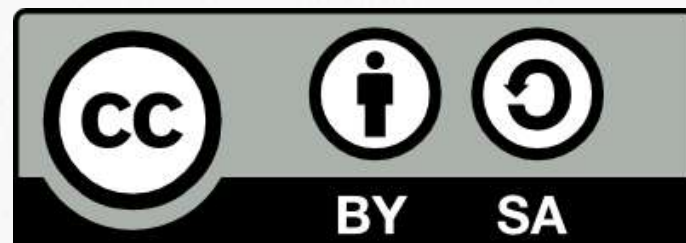
SENSE OBRA DERIVADA

Si remescles, transformes o crees a partir del material, has de demanar permís per difondre el material modificat.

Tipus de llicències Creative Commons

Combinant els elements anteriors, s'obtenen 6 llicències bàsiques, que poden ser aplicades a qualsevol tipus d'obra:

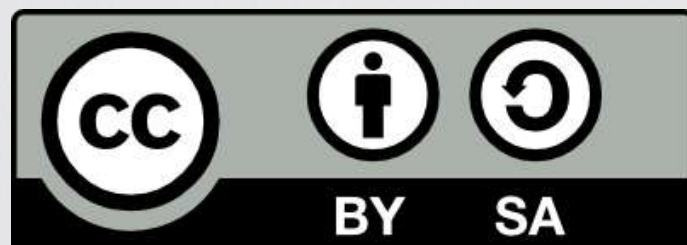

Què permet cada llicència?

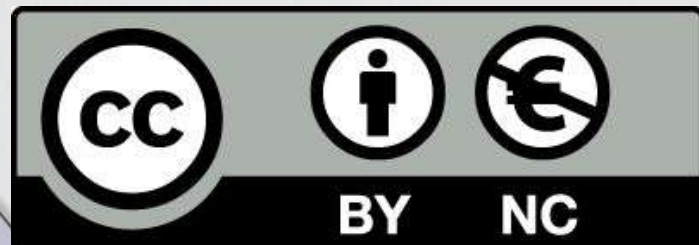
CC BY (RECONeixEMENT)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució, la comunicació pública de l'obra i la creació d'obres derivades, fins i tot amb finalitats comercials, sempre i quan es reconegui l'autoria de l'obra original.

CC BY-SA (RECONeixEMENT-COMPARTIR IGUAL)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució, la comunicació pública de l'obra i la creació d'obres derivades, fins i tot amb finalitats comercials, sempre i quan aquestes es distribueixin sota la mateixa llicència que regula l'obra original i es reconegui l'autoria de l'obra original.

CC BY-NC (RECONeixEMENT-NO COMERCIAL)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució, la comunicació pública de l'obra i la creació d'obres derivades, sempre que no sigui amb finalitats comercials, i sempre que es reconegui l'autoria de l'obra original.

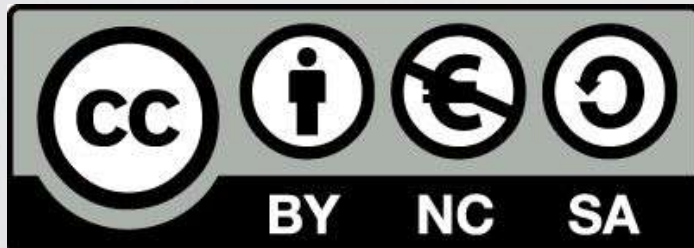

Què permet cada llicència?

CC BY-ND (RECONeixEMENT-SENSE OBRA DERIVADA)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució i la comunicació pública de l'obra, sempre que es reconegui l'autoria de l'obra original. No es permet la creació d'obres derivades.

CC BY-NC-SA (RECONeixEMENT-NO COMERCIAL-COMPARTIR IGUAL)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució, la comunicació pública de l'obra i la creació d'obres derivades, sempre que no sigui amb finalitats comercials i que es distribueixin sota la mateixa llicència que regula l'obra original. Cal que es reconegui l'autoria de l'obra original.

CC BY-NC-ND (RECONeixEMENT-NO COMERCIAL-SENSE OBRA DERIVADA)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució i la comunicació pública de l'obra, sempre que no sigui amb finalitats comercials, i sempre que es reconegui l'autoria de l'obra original. No es permet la creació d'obres derivades.

Avantatges de les llicències CC

Avantatges per als autors

Són gratuïtes

Són senzilles d'utilitzar

Són legals

Tenen reconeixement
internacional

No són exclusives: són
compatibles amb altres
llicències i acords

L'autor manté els drets
i és ell qui decideix els
usos permesos

Contribueixen a
combatre el plagi

Proporcionen més
difusió i visibilitat

Per fer aquesta pàgina ens hem basat en: *Características de las licencias Creative Commons* / CEDEC.
CC BY-SA

Font de les icones d'aquesta pàgina: [Flaticon](#)

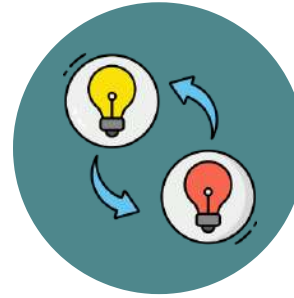

Avantatges de les llicències CC

Avantatges per al públic en general

Permeten reconèixer
de forma fàcil i ràpida
les condicions d'ús
d'un material

Promouen la
cooperació
i el coneixement

Proporcionen un major
equilibri entre l'autor i
l'usuari

Per fer aquesta pàgina ens hem basat en: *Características de las licencias Creative Commons* / CEDEC.
CC BY-SA

Font de les icones d'aquesta pàgina: [Flaticon](#)

Exemple de llicència CC

En un article de revista

<https://doi.org/10.5565/rev/tda.79>

ISSN 2339-6490 (en línia), ISSN 1134-9263 (en paper)

Apunts per una arqueologia dels castells i fortificacions prefeudals a l'Alt Pirineu (Urgell, Pallars i Ribagorça), segles VI-X

Marta Sancho i Planas¹

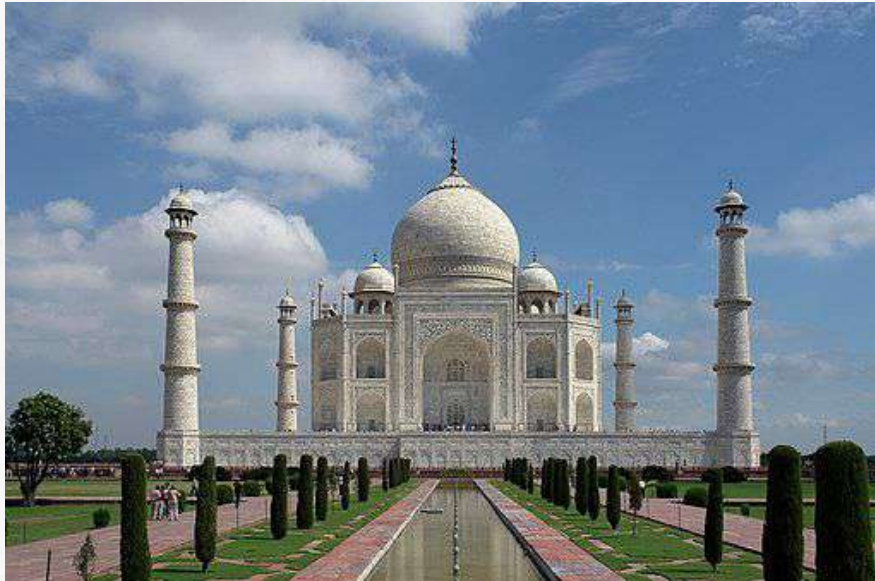
Rebut: 18-10-2018
Acceptat: 24-10-2018

Sancho Planas, M. (2018). Apunts per una arqueologia dels castells i fortificacions prefeudals a l'Alt Pirineu (Urgell, Pallars i Ribagorça), segles VI-X. *Treballs d'arqueologia*, 22, 5-28.
<https://doi.org/10.5565/rev/tda.79>

Exemple de llicència CC

En una fotografia

This file is licensed under the [Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International](#), [3.0 Unported](#), [2.5 Generic](#), [2.0 Generic](#) and [1.0 Generic](#) license.

You are free:

- **to share** – to copy, distribute and transmit the work
- **to remix** – to adapt the work

Under the following conditions:

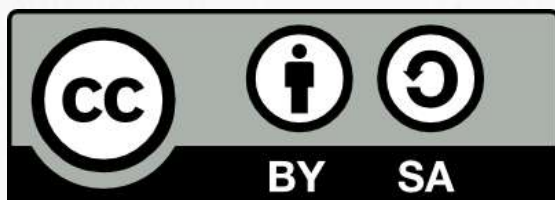
- **attribution** – You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
- **share alike** – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the [same or compatible license](#) as the original.

Yann. (2010). *Taj Mahal, Agra, India* [Fotografia]. Wikimedia Commons.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Taj_Mahal,_Agra,_India_edit2.jpg

Les llicències Creative Commons al teu treball

Per publicar el teu treball acadèmic al [Dipòsit Digital de Documents](#) de la UAB (DDD), recomanem que facis servir aquesta llicència:

Llicència CC BY-SA:
RECONeixEMENT - COMPARTIR IGUAL

- **BY (RECONeixEMENT):** Qui faci servir el teu treball haurà de reconèixer la teva autoria, proporcionar un enllaç a la llicència i indicar si ha fet algun canvi.
- **SA (SHARE ALIKE - COMPARTIR IGUAL):** Si algú remescla, transforma o crea a partir del teu treball, aquesta persona haurà de difondre la seva creació amb la mateixa llicència que l'obra original.

Consulta el document *Llicències Creative Commons recomanades a la UAB*

Què puc incloure al meu treball?

Puc posar-hi una captura de pantalla?

Un fragment de text d'una altra obra?

Una imatge que he trobat a Internet?

Una piulada?

Què puc incloure al meu treball?

Quan redactis el teu treball, has de tenir en compte **quin ús li donaràs a la informació** que has consultat (documents, dades, imatges, música, xarxes socials...) i com reflectiràs aquesta informació al treball.

Quan vulguis utilitzar un contingut que has trobat, per exemple, a Internet, hauràs de comprovar **quins són els seus drets d'autor i quins usos se'n permet fer**.

I sempre, sempre, l'hauràs de **citar correctament**.

No oblidis mai que **qualsevol recurs audiovisual que trobis a Internet té drets d'autor!**

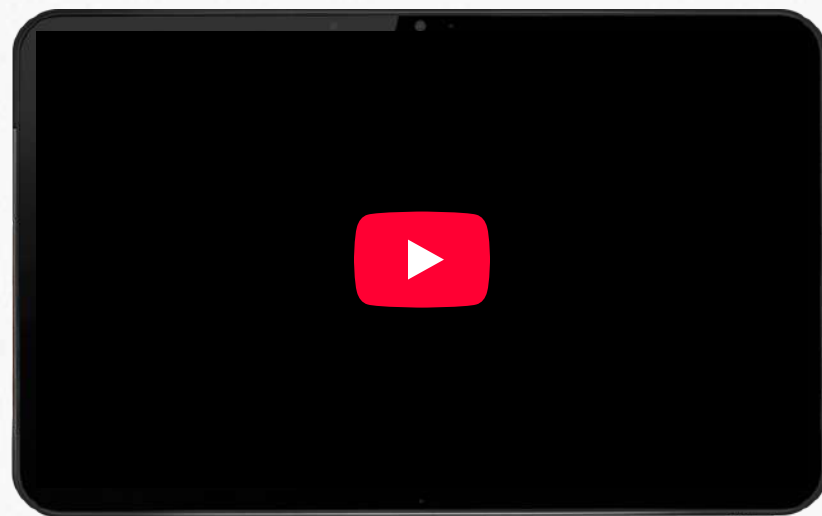
Que estigui disponible al web no significa que s'hagi abandonat cap dels drets que la llei li reconeix a l'autor de l'obra (reproducció, distribució, comunicació pública, etc.)

Drets d'imatge i reproducció d'entrevistes

Per a reproduir totalment o parcial les opinions, idees i consideracions recollides en una entrevista o formulari d'opinió, necessiteu que la persona entrevistada **et faci una cessió de drets per a un ús en concret** (per ex: Treball de Fi de Grau). I si vols incorporar una fotografia de la d'aquesta persona, també ha de signar un document de cessió de drets d'imatge per aquest ús.

No caldrà en aquells casos on s'estigui informant gràficament sobre un esdeveniment públic quan la imatge de la persona aparegui com merament accessòria.

Enllaç al vídeo: [Models de cessió de drets d'imatge](#)

Com ho puc fer?

Com pots incloure materials al teu treball respectant els drets d'autor:

1

Crea tu mateix els materials

2

Fes servir materials d'accés obert

3

Si fas servir continguts protegits, mira si et pots acollir al dret de cita

4

Si no et pots acollir al dret de cita, demana permís a l'autor

1

Crea tu mateix els materials

Si tens l'oportunitat de fer les teves pròpies fotos, elaborar els teus dissenys o els teus gràfics... no ho dubtis! Sigues creatiu!

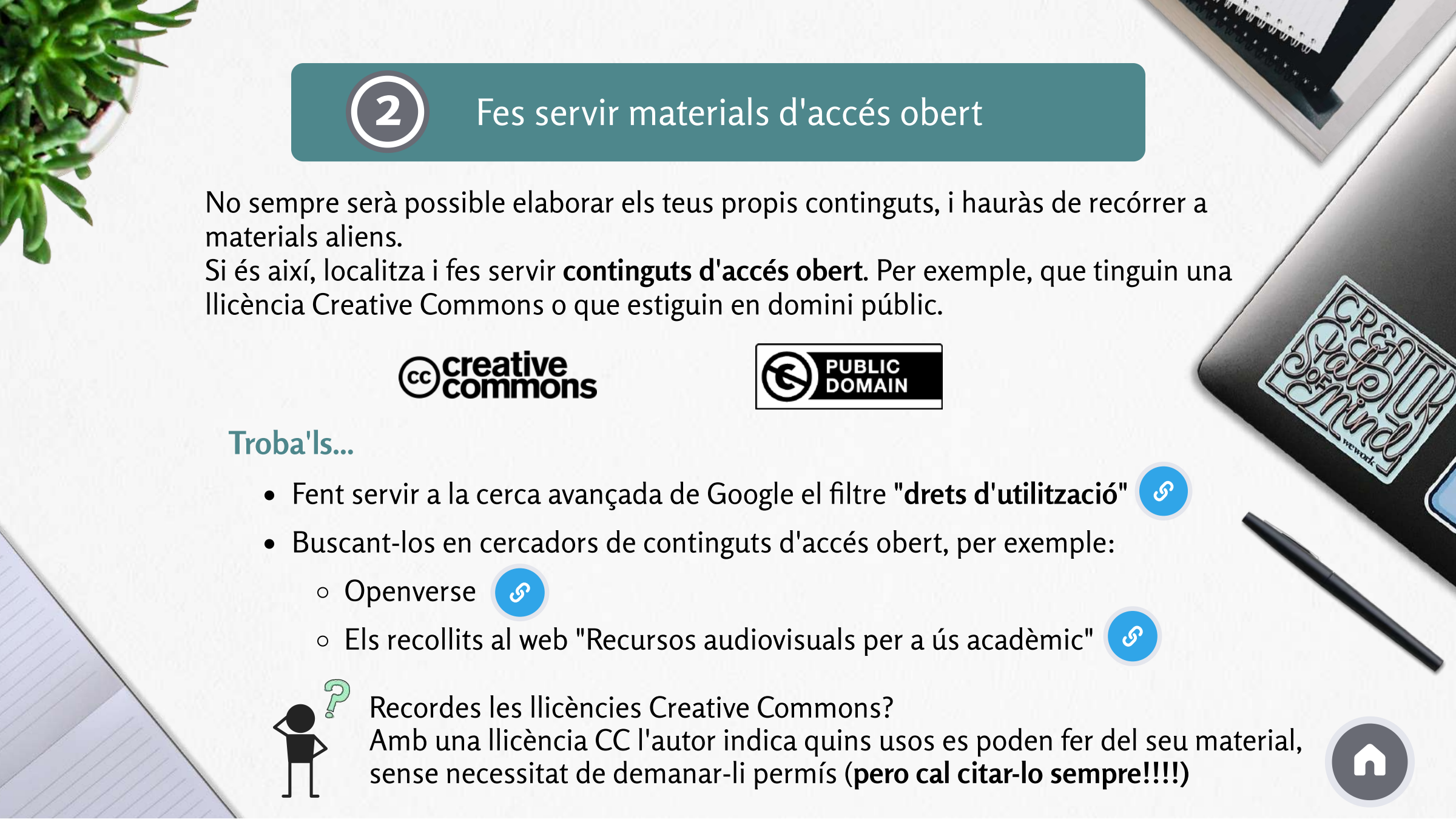

Imatge 1

Jaciment del Tossal de Manises (Alacant), octubre 2021.

Fotografia pròpia.

2

Fes servir materials d'accés obert

No sempre serà possible elaborar els teus propis continguts, i hauràs de recórrer a materials aliens.

Si és així, localitza i fes servir **continguts d'accés obert**. Per exemple, que tinguin una llicència Creative Commons o que estiguin en domini públic.

Troba'ls...

- Fent servir a la cerca avançada de Google el filtre "**drets d'utilització**"
- Buscant-los en cercadors de continguts d'accés obert, per exemple:
 - Openverse
 - Els recollits al web "Recursos audiovisuals per a ús acadèmic"

Recordes les llicències Creative Commons?

Amb una llicència CC l'autor indica quins usos es poden fer del seu material, sense necessitat de demanar-li permís (**pero cal citar-lo sempre!!!!**)

3 Si fas servir continguts protegits, mira si et pots acollir al dret de cita

Sovint et trobaràs que necessites incloure al teu treball **continguts protegits** que tenen **tots els drets reservats**.

Veuràs que als crèdits porten el símbol de "copyright", i també pot ser que esmentin que cal l'autorització dels autors per ser reproduïts, transformats, etc. *a part de les excepcions previstes per la llei*.

Todos los derechos reservados.

Cualquier forma de reproducción, distribución, comunicación pública o transformación de esta obra solo puede ser realizada con la autorización de sus titulares, salvo excepción prevista por la ley.

Diríjase a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necesita fotocopiar o escanear algún fragmento de esta obra.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot realitzar amb el permís dels seus titulars, a part de les excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO si necessiteu fotocopiar-ne o escanejar-ne fragments.

El que has de fer, aleshores, és **comprovar si et pots acollir al dret de cita**.

El **dret de cita** és, precisament, una de les excepcions previstes per la llei que **permet incorporar, de forma limitada, part d'una obra aliena en una obra pròpia sense haver de demanar permís a l'autor**.

El dret de cita

És la facultat que es dona a qualsevol usuari per **incorporar part d'una obra protegida en una de pròpia, de forma limitada, sense haver de demanar autorització a l'autor.**

Quan se'n pot fer ús?

Quan es compleixin totes aquestes condicions, **simultàniament**:

- ☒ La cita es fa amb una **finalitat docent o investigadora** (per exemple, estàs fent un treball acadèmic)
- ☒ Amb **finalitat d'il·lustrar les teves explicacions** (per exemple, et serveix per fer una anàlisi, un comentari o un judici crític)
- ☒ Es fa de **forma proporcionada**: es reproduïx una frase o un fragment; no es pot reproduir tota l'obra! L'excepció són les **imatges**, que sí que es poden reproduir senceres.
- ☒ L'obra citada **ja ha estat divulgada**. És a dir, no és una obra inèdita.
- ☒ Es **cita** la font i l'autor de l'obra original

El dret de cita és un concepte legal que a Espanya és regulat per l'article 32 de la Ley de Propiedad Intelectual

4

Si no et pots acollir al dret de cita, demana permís a l'autor

Si, finalment, compres que no et pots acollir al dret de cita, sempre pots adreçar-te a l'autor i **demanar-li permís per fer servir la seva obra.**

Com fer-ho?

- Demana-li que t'autoritzi **per escrit.**
- Demana-li **per a un ús concret:** especifica quina part del seu material necessites i per què el faràs servir. Esmenta que el teu treball és susceptible de ser publicat al Dipòsit Digital de Documents de la UAB, si és el cas.

Disposicions legals

Em cal autorització per reproduir disposicions legals?

No et cal cap autorització.

La Llei de Propietat Intel·lectual estableix (a l'article 13) que no són objecte de propietat intel·lectual:

- Les disposicions legals o reglamentàries.
- Els seus corresponents projectes.
- Les resolucions dels òrgans jurisdiccionals.
- Els actes, acords, deliberacions i dictàmens dels organismes públics.
- Les traduccions oficials de tots els textos anteriors.

Per tant, **pots incloure aquests textos al teu treball, sense haver de demanar permís.** Pensa a citar-los correctament!

Enllaços d'Internet

Puc incloure enllaços a pàgines o documents d'Internet?

Sí que pots fer-ho, sempre que no tinguis coneixement que aquestes pàgines o aquests documents siguin il·lícits i vulnerin drets de tercers.

Vés amb compte si poses enllaços a webs que continguin pel·lícules, sèries o retransmissions esportives. Assegura't que són legals!

Drets d'autor i xarxes socials

Qui té els drets d'autor dels continguts publicats a les xarxes socials? El que els publica o la plataforma on es publiquen?

En principi, la persona que puja continguts a les xarxes socials ha de disposar dels corresponents drets per fer-ho i **n'és el responsable**.

La plataforma no té responsabilitats a no ser que conegui que es vulneren drets de tercers.

Consulta els apartats legals de les plataformes, on sovint s'especifiquen els drets reservats i els drets cedits.

Més informació

Quin ús es pot fer de les captures de pantalla, fragments de textos, tweets o imatges procedents de les xarxes socials?

Tot el contingut que trobis a les xarxes socials està, per defecte i si no s'indica el contrari, **protegit per drets d'autor**.

Per tant, a nivell de drets, aquest contingut **s'ha de tractar de la mateixa manera que qualsevol altre contingut** que facis servir per al teu treball (llibres, articles, etc.).

Què és el plagiat?

El plagiat és l'acte de **divulgar, publicar o reproduir una obra o part d'aquesta en nom d'un autor diferent de l'autèntic.**

Cometem plagiat si **ocultem les fonts utilitzades i fem passar per nostres idees o fragments de text que hem copiat d'altres treballs.**

El plagiat vulnera els drets morals i patrimonials de l'autor. Es considera un **delicte contra la propietat intel·lectual**. Exemples de plagiat:

- Copiar el treball d'un company o companya
- Copiar i enganxar fragments de text trobats a llibres o a Internet
- Parafrasejar les idees d'altres
- Incorporar un dibuix o un gràfic
- Modificar una imatge i fer-la passar per original.
- Reutilitzar material propi sense indicar la referència al treball anterior: **autoplàgi**.

Designed by Freepik

sense reconèixer la seva autoria

Com evitar el plagi?

CITA qualsevol dada, imatge o text que hagi fet servir per al teu treball!

Quan cites...

- Respectes la paternitat de l'obra, tal com marca la llei.
- Justifiques i dones credibilitat a la teva pròpia recerca.
- A més, facilites que es puguin consultar les obres que has utilitzat.

I tingues en compte que és possible que hagi signat un **compromís d'obra original**!

L'ESTUDIANT QUE PRESENTA AQUEST TREBALL DECLARA QUE:

1. Aquest treball és original i no està plagiat, en part o totalment
2. Les fonts han estat convenientment citades i referenciades
3. Aquest treball no s'ha presentat prèviament a aquesta Universitat o d'altres

I perquè així consti, afegeix a aquesta plana el seu nom i cognoms i la signatura:

Què fa la Universitat davant del plagi?

La Universitat té una política molt estricta contra el plagi.

Posa a l'abast del professorat i de l'alumnat unes **eines informàtiques capaces de detectar el plagi** als treballs que es lliuren
(fes clic a l'enllaç per a més informació).

No obstant això, a la Universitat creiem que la majoria de casos de plagi no són fruit de la intencionalitat o de la deshonestedat, sinó del **desconeixement**. Un desconeixement sobre un aspecte clau de la feina acadèmica: citar correctament.

I si sospites que t'han plagiat?

Si tens indicis que la teva obra ha estat plagiada, et recomanem que segueixis les indicacions que proporciona el *Blog de Propietat intel·lectual i accés obert de la UAB*:

Què fer en cas de plagi?

Més informació

- Com citar i elaborar la bibliografia. Apartat al lloc web de les Biblioteques UAB
- Evitar el plagi. Apartat al portal web Argumenta
- Guia sobre com citar i evitar el plagi. Guia elaborada per la UAB [PDF]
- Plagi. Apartat al *Web de Propietat intel·lectual i accés obert de la UAB*

Contacta amb les biblioteques de la UAB

Coneix les biblioteques

[Horaris de les biblioteques](#)

[Contacte biblioteques](#)

[@biblioteques_uab](#)

[@bibliotequesuab.bsky.social](#)

[Pregunt@](#)
Servei d'informació

[Web de Propiedad Intel.lectual i Accés Obert](#)

Consultes sobre drets d'autor

[Servei d'assessorament en línia](#)

[Opina UAB](#)

Suggeriments, felicitacions i queixes

619681146

[619681146](#)

Dilluns a divendres de 10 a 19 h

Moltes gràcies!

